

SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI EU

Evropský úřad pro bezpečnost potravin

(European Food Safety Authority – EFSA)

www.efsa.europa.eu

- shromažďuje a analyzuje data na úrovni EU
- sleduje a charakterizuje možná rizika, která mají přímý či nepřímý vliv na bezpečnost potravin a krmiv
- poskytuje vědecky podložená doporučení, stanoviska a vědeckou podporu při přípravě právních předpisů Evropského společenství v oblastech bezpečnosti potravin a krmiv
- zajišťuje přístup veřejnosti k objektivním informacím
- vytváří evropskou síť vědeckých institucí
- úzce spolupracuje s ostatními orgány EU, národními úřady členských států a vědeckými experty



Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva

(Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF)

www.ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

- systém představuje síť členských států EU, Evropské Komise, Evropského úřadu pro bezpečnost potravin a zemí Evropského sdružení volného obchodu
- slouží k rychlé výměně informací týkajících se potravin a krmiv, které představují riziko ohrožení zdraví lidí, a které se vyskytují na společném trhu těchto zemí
- zabraňuje uvedení do oběhu zdravotně závadné potraviny, zajišťuje stažení či likvidaci při jejím (případném) výskytu
- je jedním z jednotných kontrolních mechanismů potravin a krmiv na úrovni celé EU
- v ČR je v RASFF 11 organizací
- informace ze systému jsou pro spotřebitele v českém jazyce přístupné na internetových stránkách www.bezpecnostpotravin.cz nebo na oficiálních stránkách organizací zajišťujících státní dozor

INFORMAČNÍ CENTRUM BEZPEČNOSTI POTRAVIN

- shromažďuje, zpracovává a poskytuje informace o problematice bezpečnosti a zdravotní nezávadnosti potravin tak, aby veřejnost měla včas k dispozici přesné a srozumitelné údaje z oblasti výroby potravin, výsledků kontrol, možných rizik, trendů ve výživě, o výsledcích výzkumu apod.
- pořádá semináře pro spotřebitele a zodpovídá jejich dotazy
- jeho činnost zajišťuje Ústav zemědělských a potravinářských informací

INFOPULT

Bezplatná informační služba

- zavolat můžete na telefonní číslo 227 010 227
- e-mail poslat na adresu: info@uzpi.cz
- navštívit odbornou knihovnu ÚZPI, Slezská 7, 120 00 Praha 2 (pondělí a čtvrtek 9 – 18 hod., pátek 9 – 15 hod.)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Odbor bezpečnosti potravin, environmentálního rozvoje a prevence znečištění

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

tel.: 221 812 429, fax: 221 812 965

e-mail: info@mze.cz

www.mze.cz

www.bezpecnostpotravin.cz

BEZPEČNOST POTRAVIN



MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SYSTEM BEZPEČNOSTI POTRAVIN

Komplexní systém, do kterého patří celý řetězec produkce potravin od zemědělské prvovýroby až po spotřebitele, pro nějž byl vytvořen a kterým slouží a pomáhá. Zodpovědnost za zdravotní nezávadnost potravin pak spočívá na všech člancích řetězce – na samotných producentech, na distributorech, prodejcích zemědělských a potravinářských výrobků a také na spotřebitelích.

Bezpečnost potravin zahrnuje:

- hygienu výroby potravin
- kontrolní mechanismy
- monitoring potravních řetězců
- bezpečnost krmiv



K zajištění bezpečnosti potravin přispívají státní organizace a instituce financované státem:

- tvorbou legislativy
- průběžnou a důslednou kontrolou zdravotní nezávadnosti a kvality
- dlouhodobým sledováním výskytu cizorodých látek (monitoring)
- aplikací vědeckých stanovisek do praxe
- informováním a vzděláváním spotřebitelů o zacházení s potravinami

STÁTNÍ DOZOR

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 178/2002 stanoví mj. obecné požadavky potravinového práva a poskytuje základ k zajištění ochrany zdraví a zájmů spotřebitelů v zemích EU. V České republice je základním legislativním rámcem zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů.



Dodržování stanovených povinností zajišťují:

- **Státní veterinární správa ČR** (www.svscr.cz) chrání spotřebitele před případnými zdravotně závadnými produkty živočišného původu, jako je zkažené maso, plíseň na jogurtu apod., kontroluje výrobu těchto potravin doslova od stáje až po spotřebitelův stůl. Ochráňuje zvířata před jejich týráním.
- **Státní zemědělská a potravinářská inspekce** (www.szpi.gov.cz) dohlíží především na bezpečnost a zdravotní nezávadnost potravin neživočišného původu, chrání spotřebitele před klamavě označenými produkty, a také před těmi výrobky, které mají prošlé datum použitelnosti nebo jsou neznámého původu. Nedílnou součástí cílené kontroly SZPI jsou podmínky výroby a prodeje.
- **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský** (www.ukzuz.cz) zodpovídá za státní dozor v oblastech působnosti odborných zákonů např. na úseku hnojiv a krmiv. Vyřizuje žádosti o registraci výrobců, dovozců, dodavatelů a distributorů krmiv, doplňkových látek, žádosti o registraci hnojiv. Provádí také kontrolní činnosti v oblasti odrůdového zkušebnictví, osiv a sadby pěstovaných rostlin, trvalých kultur (vinohradnictví a chmelařství) a v oblasti živočišné produkce.
- **orgány ochrany veřejného zdraví** – krajské hygienické stanice (www.hygpaha.cz, www.khsbrno.cz a další) zajišťují ochranu zdraví spotřebitelů při výskytu nebezpečných a podezřelých výrobků a nejakostních či z porušení jakosti podezřelých vod. Kontrolují také veřejné stravování.

VĚDECKÉ VÝBORY

Vědecké výbory jsou tvořeny skupinami předních odborníků v daných oblastech a slouží jako poradní orgány Ministerstva zemědělství a Ministerstva zdravotnictví.

K jejich činnosti patří:

- příprava nezávislých a vědecky podložených stanovisek k aktuálním otázkám (bez komerčních zájmů) – např. k ptačí chřipce, umělým sladidlům – aspartam, geneticky modifikovaným organismům (GMO), salmonelóza aj.
- návrhy ke zdokonalení současného systému zajištění zdravotní nezávadnosti potravin

V ČR je pět vědeckých výborů, a to pro oblasti:

- potravin (www.chpr.szu.cz)
- výživy zvířat (www.vuzv.cz)
- fytozoo-sanitární a životního prostředí (www.phyotosanitary.org)
- veterinární (www.vri.cz)
- geneticky modifikovaných potravin a krmiv

MONITORING CIZORODÝCH LÁTEK

U bezpečnosti potravin zahrnuje:

- sledování a posuzování vývoje přirozeného výskytu nežádoucích či škodlivých látek nebo mikroorganismů
- sledování znečištění potravin, krmiv a surovin určených k jejich výrobě
- sledování složek prostředí, které tuto kontaminaci mohou způsobit nebo ovlivnit – půda, povrchová voda, vzduch a vstupy do těchto složek

